

Tema tunnis võib vastu vaielda

Jutuajamine Pille Talvariga pühapäevakoolist, usuõpetusest koolides ja noortetööst

Millised on sinu ülesanded Haapsalu koguduse pühapäevakooli ja koolide usuõpetuse töös?

Pille Talvar: Olen pühapäevakooli juhataja, koordineerin pühapäevakooliõpetajate tööd, teen ainekavasid, juhatan koosolekuid, kuulan ära, kui kellelgi on probleeme ja püüan aidata, vahel käin pühapäevakoolitundides kuulamas-vaatamas, kuidas töö käib, Olen usuõpetuse õpetaja linna algkoolis ja Wiedemanni gümnaasiumis 2.-12. klassini.

Kui kaua oled seda tööd teinud?

Pühapäevakoolis olen olnud alates selle rajamisest 1989. aastal. Alates 1990. aastast töötan koolis. Sinna kutsus mind gümnaasiumi direktor, kes soovis sellist ainet aineplaani võtta.

Kuidas uus aine koolis õpilaste poolt vastu võeti?

Aine oli neile uus ja huvitav. Algul tuli enamuse uudistama, kuid siis kujunes igast klassist välja grupp, kes pidevalt tunnist osa võtsid. Onneks on mul alati olnud võimalik õpetada kõiki klasse eraldi, pole pidanud ühendama eri vanuseastmeid.

Mille alusel sa koostad õppeprogramme?

Kuna kõik klassid õpivad usuõpetust, siis saan koostada õppeprogrammi 2. klassile, arvestades sellega, et nad õpivad usuõpetust ka 12. klassis. See on nagu füüsika õppimine - alguses natuke, siis ikka rohkem kuni kogu tõeni välja.

Kas usuõpetus on vabatahtlik õppeaine?

Kool on võtnud seisukoha, et usuõpetus on vajalik kõigile. See on tunniplaanis võrdne matemaatika, eesti keele ja teiste ainetega. Õpilased peavad aru saama sellest, et see on täiesti normaalne õppeaine. See on ainuke tund, kus lapsed saavad rääkida üldeetilistel ja kultuuriloolistel teemadel. Mina ei õpeta selles tunnis kedagi usklikuks. Annan neile võimaluse tutvuda kõikide usunditega ja loodan, et nad ei vali nende hulgast vale varianti. Selles osas usaldan ma oma õpilasi.

Kas selles aines toimub ka eksameid ja arvestusi?

Kuna keskkooli osas on aine kohustuslik, siis kirjutavad õpilased seal kontrolltöid ja arvestusi. Sel aastal on 12. klassis mitu õpilast valinud usuõpetuse eksami. Ühest küljest nad ehk arvavad, et seda on kõige lihtsam teha, aga samas on see neile vajalik, kuna sisseastumiseksamitel on sageli vestlused, kus räägitakse ka religioonist, mis on üheks osaks iga rahva kultuurist.

Kui palju tunde sul nädalas on?

Annan nädalas 22 tundi, igale klassile ühe korra nädalas. Olen oma aines kahe kooli peale ainus õpetaja.

Kas usuõpetuse õpetajad üle Eesti ka kokku saavad?

Praegu oleme koondunud Pühapäevakooli Ühenduse alla, kuid ma arvan, et tuleb aeg, mil pühapäevakooliõpetajad koonduvad oma akadeemilisse kooslusse, kuna see töö on pühapäevakoolitööst siiski täiesti erinev.

Kas õpilased tunnis vahel vastu ka vaidlevad?

Loomulikult avaldavad nad oma arvamust. Nad ei kardavad arvata teisiti kui õpetaja. Ma toonitan seda tunnis alati, ütlen välja oma arvamuse ja igaüks võib sellele vastu vaielda. Muidugi on olemas iga, kus õpilased on väga mässumeelsed. Juba 5. klassis võib kohata tõelist oponenti, aga 8. klassis on nad kõige mässulisemad.

Kas usuõpetuse andmine koolis on seotud ka pühapäevakoolitööga koguduses?

Õpilased tavaliselt valivad, kas käia koolitunnis või pühapäevakoolis. Kuna koolis tuleb seda ainet õppida, siis käib väga väike osa algkooli ja Wiedemanni gümnaasiumi õpilastest ka koguduse pühapäevakoolis. Rohkem rahvast tuleb Haapsalu gümnaasiumist, kus seda ainet õppeprogrammis ei ole, kuid kohati on seda õpetanud meie koguduse inimesed vabatahtlikest koostatud klassidele.

Kui suur on Haapsalu koguduse pühapäevakool ja mida seal tehakse?

Sinna kuulub umbes 80 last, kui arvestada juurde ka lastekoor. Igal pühapäeval aastaringelt toimub lastejumalateenistus. Kooliajal toimuvad kaks korda kuus pärast teenistust tunnid, mis viiakse läbi samaaegselt. Lapsed on jaotatud nelja rühma. See ühendab lapsed, kui minnakse ühiselt teenistuselt tundidesse.

Peale teenistuste ja tundide korraldame vahel ekskursioone ja laagreid. Viimane huvitav sõit oli Tallinna, kus külastasime vanimate konfessioonide kirikuid. Käisime katoliku kirikus, dominiiklaste kloostri, ortodoksi kirikus ja meie toomkirikus, lõunat sõime Birgitta-õdede juures. Kõikjal võeti meid kenasti vastu ja tutvustati oma kirikut ja selle eripära. Lastele meeldis see sõit väga. Oleme tänuks Rotary klubile, kes seda reisi finantseeris. Rotary esindaja Tõnis Siir tuli hommikul vara meid Haapsalust teele saatma ja andis lastele tee peale kommikaasa.

Kas endised pühapäevakoolilapsed on oma teed koguduses jätkanud?

Esimesed pühapäevakoolilapsed on juba aastaid tagasi leeris ära käinud, osa

□ PILLE TALVAR usub, et kirikusse tuleb noori juurde.

Foto: Arvo Tarmula

neist on nüüd pühapäevakoolis õpetajad. Mõned õpivad ülikoolis usuteadust. Need, kes on käinud pühapäevakoolis, on üldiselt ka leeri tulnud.

Milline on praegu noortetöö olukord koguduses?

Need noored, kes meil praegu on, on väga toredad ja hakkajad. Muidugi võiks noori rohkem olla, aga küllap need ajad tulevad. Momendil pole meil kahjuks neile eriti midagi pakkuda. Kord kuus korraldame noorteteenistusi, mille suures osas noored ise ette valmistavad. Tore traditsioon on suvised leerilaagrid meie sõpruskoguduse Huopalahti noortega, seda on peetud juba viis suve.

Milline võiks olla laste- ja noortetöö tulevik kirikus?

Kindlasti tuleb noori kirikusse juurde. Ükskord saab see olema iseenesest mõis-

tetav, et inimene tuleb kogudusse, saab ristitud ja käib leeris. Ei juurelda enam selle üle, kas Jumal on olemas või mitte. Kirik muutub inimeste elu osaks. Inimene peab ju maa peal oma asjad korda ajama. Meil on seljataga nii pikk Jumalata periood, et sellest arusaamise kujunemine võtab lihtsalt aega.

Mida sinu töö sulle annab?

See on saanud minu elu osaks, kuulub sinna lahutamatuks. Mu töö ja usk on mulle vajalikud. Töö laste ja noortega kirikus pakub mulle väga palju. Mul on ka väga hea koguduse õpetaja, kes laseb tööd teha. Mulle mu töö meeldib ja ma ei pea seda tegema vastumeelselt.

Küsis

MARIA SALUMÄE,

Tartu Ülikooli ülipilane

Lääne praostkonna koguduste juures käib pühapäevakoolis üle 500 lapse.